

ט"ז שבט תשס"ז
04/02/2007

סיכום דיון ציבורי בנושא צמצום השימוש בשקיות פלסטיק

בתאריך 22/1/2007 ערך המשרד להגנת הסביבה בשיתוף המועצה לארץ ישראל יפה, דיון ציבורי בנושא צמצום השימוש בשקיות פלסטיק.

מטרת הדיון הייתה להעלות את הנושא למודעות ולבחון במשותף עם ציבור רחב של בעלי עניין, דרכי פעולה אפשריות.

להלן עיקרי הדברים שהועלו בדיון:

ח"כ דב חנין:

- מטרת החקיקה הטרומית שאושרה בכנסת היא להניח את הנושא על סדר היום הציבורי. אין חובה להיצמד לתוכן החקיקה המוצעת.
- יש לחלק את הפתרון ל 2:
- פתרון עומק- בחינת החלופות השונות לבעיית השקיות במבחיני עלות תועלת סביבתית.
- פתרון רוחב- מציאת פתרון נוח הניתן ליישום על ידי הציבור הרחב.

אפי רוזנהויז- מנכ"ל שופרסל:

- אין פתרון אחד יחיד אלא אוסף פתרונות משולבים.
- יש לשמור על שווי משקל בין הרצון למצוא פתרון נכון מבחינה סביבתית לבין הצורך בפתרון ישים ויעיל.
- התהליך צריך להיות הדרגתי.
- במספר חנויות של רשת שופרסל הותקנו מכונות ייעודיות לחלוקה מבוקרת של שקיות. בחנויות אלו נמדדה ירידה של 14% בצריכת השקיות. עובדה זו מצביעה על כך ששקיות הפלסטיק הן מוצר שהשימוש בו גבוה מהביקוש האמיתי למוצר (כלומר לוקחים שקיות מעבר למה שצריך לקניה עצמה).
- יש לנקוט בשלוש פעולות עיקריות לצורך צמצום השימוש בשקיות:
 - (1) שימוש בשקיות רב-פעמיות
 - (2) מתן ערך לשקית- תשלום עבור שקית באופן אחיד ושוויוני
 - (3) חינוך והסברה- לרשתות השיווק יש שפה משותפת עם הלקוחות ויש להן חלק חשוב בהעברת המסרים לצרכנות נכונה בכלל וצמצום צריכת שקיות בפרט.

האגף לטיפול בפסולת מוצקה

אסור שחקיקה או ניסיון ליצור משהו חדש ייתן יתרון לגורמים שאינם משתתפים במהלך הכללי.

לסיכום- יש לעשות מאמץ משותף, יצרנים, משווקים, רגולאטור, ואנשי חינוך כדי לקדם את הנושא. לרשת שופרסל מחויבת ורצון לקחת חלק בתהליך כזה.

גלית אבישי- "אמון הציבור":

- יש פער בין מה שהציבור מצהיר בסקרים צרכניים לבין ההתנהגות בשטח.
- צריך להפוך את הציבור לשותף ולא לגרום לו להרגיש מנוכר מהנושא.
- החקיקה בנושא צרכנות היא מהמתקדמות בעולם אבל לא מיושמת בשטח. הציבור שנפגע יותר מאי קיום החוקים הצרכניים הוא השכבות החלשות.
- צריך להשקיע בחינוך ולפתח את אלמנט הבושה כך שאנשים ירגישו שהם עושים משהו לא בסדר.

אייל זקל- איגוד יצרני הפלסטיק בישראל:

- פלסטיק הוא מוצר טוב ויעיל.
- תעשיית הפלסטיק מייצאת בלמעלה מ 2 מיליארד ₪ בשנה.
- יש פיתוח של מוצרים מתכלים ביולוגית. ניתן יהיה ליישם את הפתרון לכלל אריזות הפלסטיק.
- יש לעודד שימוש בשקיות שמיוצרות מפלסטיק ממוחזר.
- לבחון אפשרות לתשלום עבור שקיות איכותיות ברשתות השיווק.
- הפתרון צריך להיות מערכתי כולל חינוך, הפרדת פסולת במקור, הפרדת פסולת לפי חומרי גלם ומיחזור.
- יצרני הפלסטיק מוכנים לשתף פעולה עם כל פתרון שלא יהווה מס על היצרנים.

גלעד אוסטרובסקי- אדם טבע ודין:

- האתגר העיקרי- הפחתה במקור.
- שקיות פלסטיק הן דוגמה למוצר בצריכת יתר.
- ההפחתה אפשרית באמצעות הטלת מס במקור כדוגמת המודל האירי.
- השקיות הן אריזה משנית שבהרבה מקרים אין צורך בה.
- צו השעה- טיפול בצריכת היתר של שקיות באמצעות חקיקה שתטיל היטל על כל שקית.

האגף לטיפול בפסולת מוצקה

אשל סגל – מנכ"ל המועצה לארץ ישראל יפה:

- המועצה מובילה מהלך של קידום השימוש בפלסטיק מתכלה.
- הטכנולוגיה קיימת וצפוי שהמחיר ירד.
- ישנן שני סוגי מוצרים מתכלים:
 - (1) שקיות מתפרקות ביולוגית.
 - (2) שקיות מתעכלות – ברות קומפוסטציה.
- הפתרון לבעיית השקיות: להפסיק לחלק חיסם ולעבור לשקיות מתכלות.

התקיים דיון חופשי בו התבטאו המשתתפים.

הדוברים:

אפרת גיא- חברת "שקלטרוניקס" יצרני מכונה לחלוקה מבוקרת של שקיות דורית בנט- מנהלת היחידה לאיכות הסביבה "אילת-אילות"
דניאל פריד- חברת "אריזות יצירה" יצרן שקיות נייר
יאיר אנגל- "קיימא" מרכז לעיצוב ותכנון מקיים
אורלי דקטר- "לאון פלסט" יצרני שקיות פלסטיק
דניאל מורגנשטיין- יועץ סביבתי
אבי צוקרמן – משווק שקיות רב פעמיות
יוסי אבוטבול- משווק שקיות מפלסטיק מתכלה
עוזי קלברמן- מנהל מפעל "אביב" תעשיות מיחזור
מיקי טיטלבאום- מפעל "אקסטרא פלסטיק" לייצור שקיות פלסטיק
איציקי ניסני – חבר הנהלת עמותת "נאמן" – נפגעי אירוע מוחי

סיכום מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה - מר שי אביטל:

- מסכים עם הדוברים כי הפתרון הוא משולב ויש לכלול בו חינוך, הסברה, יתכן וחקיקה.
- יש להימנע מהתמקדות בטכנולוגיה יחידה מתוך צפייה שהיא תביא את הפתרון.
- חייבים ללכת עם הציבור וליצור פתרונות נוחים וידידותיים ככל האפשר תוך כדי הסברה.
- יש לבחון הפעלת פרויקט מבחן באזור אחד בארץ – אזור אילת יכול להתאים בשל הבידוד היחסי.

סיכום השר להגנת הסביבה – ח"כ גדעון עזרא:

- מודה למשתתפים על המעורבות והתרומה לדיון.
- מקבל את הקביעה כי יש צורך בפתרון משולב.
- מבקש לבחון מדוע בנושאים אחרים (חוק הצמיגים וחוק הפיקדון) האחריות מוטלת על היצרנים ואילו בנושא השקיות מטילים את האחריות על המשתמש.
- יש לסיים את המצב של תלישת השקיות הבלתי מוגבלת.
- יש להטמיע שינוי הרגלים בציבור באמצעות מערך פרסום מתאים.
- יוקמו שני צוותי עבודה:
 - (1) צוות טכני שיבחן חלופות טכנולוגיות וביניהן, מכונות לחלוקה מבוקרת של שקיות, שקיות מתכלות ביולוגית, שקיות רב פעמיות ושקיות נייר.
 - (2) צוות שיבחן אמצעים ארגוניים לרבות חינוך, הסברה, אמצעי תמרוץ שונים וכן יבחן את היבט החקיקה.
- יש להיערך לביצוע פיילוט ארצי באזור אילת.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לאגף לטיפול בפסולת מוצקה במשרד להגנת הסביבה 02-6553801